



ROZHODNUTIE

Okresný úrad Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie ako vecne a miestne príslušný orgán štátnej správy podľa § 5 ods. 1 zákona NR č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, §-u 68 písm. g) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, (ďalej len „zákon OPaK“) a § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) po uskutočnenom konaní, vo veci uloženia preventívnych opatrení nevyhnutných na zabezpečenie ochrany tetraova hlucháňa (*Tetrao urogallus*) v lokalite „Skalisko“ v k. ú. Henclová a Švedlár, ktoré bolo začaté na základe nového návrhu Štátnej ochrany prírody a krajiny S-NP Slovenský raj, Štefánikovo nám 9, Spišská Nová Ves . NPSR/455-013/2017-Zoo zo dňa 21.12.2020 podľa §-u 4 ods. 2 zákona o OPaK, v súlade so smernicou 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov voľne žijúcich vtákov

z a k a z u j e

subjektom hospodáriacim v lesoch nasledovné činnosti :

1. Lesom SR, š.p. OZ Východ, ul. Jovická 2, 048 01 Rožňava, LS Stará Voda v k. ú. Henclová na parcelách č. 833, 838 a 839 v hraniciach JPRL 658, 666 (časť mapovej prílohy) 667a, b, 668 a, b, 698 c, d

sa zakazuje vykonávať akékoľvek lesohospodárske opatrenia (umelá obnova lesa, pestovná činnosť – vyžínanie, plecí rub, ochrana proti zveri, ťažba (úmyselná a náhodná) a taktiež sprístupňovanie porastov okrem nevyhnutnej údržby (zabezpečenie prejazdnosti a schopnosti lesných ciest vrátane orezu konárov a stromov zasahujúcich do telies ciest, čistenia a údržby odvodňovacích kanálov a priepustov a opravy nestabilných násypových alebo výkopových svahov) existujúcich účelových komunikácií s jej možným vykonaním po 31.7. bežného roka, resp. po dohode so ŠOP SR, S-NP Slovenský raj.

2. PS urbáriátu Henclová – Tichá Voda v k. ú. Henclová na parcele č. C-KN 838 a 840 v hraniciach JPRL 1413, 1414

sa zakazuje vykonávať akékoľvek lesohospodárske opatrenia – vyžínanie, plecí rub, ochrana proti zveri, ťažba úmyselná a náhodná) a taktiež sprístupňovanie porastov okrem nevyhnutnej údržby (zabezpečenie prejazdnosti a schodnosti lesných ciest vrátane orezu konárov a stromov zasahujúcich do telies ciest, čistenia a údržby odvodňovacích kanálov a priepustov a opravy nestabilných násypových alebo výkopových svahov) existujúcich účelových komunikácií s jej možným vykonaním do 31.7. bežného roka, resp. po dohode so ŠOP SR, S-NP Slovenský raj.

3. Lesom SR, š.p. OZ Východ, ul. Jovická, 048 01 Rožňava, LS Stará Voda v k. ú. Švedlár na parcele č. C-KN 5445/1 v hranici JPRL 641 a v k. ú. Henclová na parcelách č. C-KN 831, 833, 838 v hraniciach JPRL 651, 666 (časť podľa mapovej prílohy) 695, 696a, 697 a, b, 698 a, b a) sa celoročne zakazuje vykonávať obnovnú ťažbu,

- b) od 1. marca do 15.6. bežného kalendárneho roka sa zakazuje vykonávať náhodnú ťažbu,
- c) náhodnú ťažbu vykonávať tak, aby po nej zrealizované zakmenenie v poraste ponechávať prednostne staršie a hrubšie stromy, prípadne sutinové stromy, ťažbu je možné vykonávať aj hlúčikovým spôsobom po prerokovaní konkrétneho porastu so ŠOP SR, S-NP Slovenský raj,
- d) od 1.marca do 31. júla zakazuje vykonávať prerezávku, prebierky, vyžínanie, ochranu kultúr proti zveri a odstraňovať kroviny,
- e) celoročne zakazuje vykonávať aplikáciu chemických látok, s výnimkou prípravku Pellacol a Cervacol,
- f) sprístupňovanie porastov novými približovacími cestami a jarné zalesňovanie je možné vykonávať výlučne po dohode so ŠOP SR, S-NP Slovenský raj, údržbu existujúcich účelových komunikácií vykonávať po 31. 7. bežného roka, resp. po dohode so ŠOP SR, S-NP Slovenský raj.

4. Lesom SR, OZ Východ, ul. Jovická 2, 048 01 Rožňava ako obhospodarovateľovi poľovného revíru Stará Voda, režijného revíru Lesov SR, OZ Košice v k. ú. Švedlár sa na parcele č. C-KN 5445/1 v hranici JPRL 641 a v k. ú. Henclová na parcelách č. C-KN 831, 833, 838, 839 v hraniciach JPRL 651, 658, 666, 667, 668, 695, 696, 697, 698, 1413 a 1414 zakazuje zriaďovať poľovnícke zariadenia a vnaďská za účelom prikrmovania zveri jadrovým krmivom a to v okruhu 1000 m od hranice vymedzeného územia

Odborné stanovisko Okresného úradu Košice, odboru starostlivosti o životné prostredie č. OU-KE-OSZPI-2021/018883-005 zo dňa 27.8.2021, potvrdzuje, že činnosť súvisiaca s uloženými opatreniami na zabezpečenie ochrany biotopu tetrova hlucháňa v lokalite Skalisko nemusí byť predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie, keďže táto činnosť nebude mať významne negatívny vplyv na CHVÚ Volovské vrchy.

Celková výmera územia bez zásahového režimu lesohospodárskej činnosti v lokalite „Skalisko“ predstavuje výmeru 120,3 ha. Časové obmedzenie náhodnej ťažby na lesných pozemkoch a určenie manažmentových opatrení je na území s výmerou 96,7 ha. Rozloha biotopu tetrova hlucháňa v lokalite „Skalisko“ je na území s výmerou 217 ha.

Ostatné podmienky a obmedzenia :

1. Štátna ochrana prírody a krajiny, S-NP Slovenský raj je povinná v súvislosti s predmetom ochrany zabezpečiť osadenie a údržbu zákazového značenia tabuľami s informáciou o časovom vymedzení zákazu a druhu zakázanej činnosti. Zákazové tabule budú osadené pred vstupom do chráneného územia na prístupových lesných cestách a ostatných komunikačných spojnicach. Je povinná tiež vykonávať naďalej monitoring v danom území, pričom pred vstupom pracovníkov ŠOP SR a doprovodných osôb vykonávajúcich monitoring v danom území je potrebné túto skutočnosť oznámiť správcovi lesných pozemkov.
2. Z dôvodu ochrany biotopu tetrova hlucháňa sa zakazuje využívanie lesa verejnosťou a zber lesných plodov v období od 1.5. do 15.11. bežného roka, pričom platnosť tejto podmienky začína dňom nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia. Zákaz vstupu do lesa sa nevzťahuje na nevyhnutný vstup na toto územie pri výkone práva poľovníctva podľa zák. č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
3. Výstavbu ciest v dotknutom území je možné povoliť a realizovať iba po vydaní súhlasu tunajšieho orgánu ochrany prírody a krajiny podľa §-u 6 zákona OPaK.

4. Neprikrmovať zver (diviacia zver) jadrovými krmivami a nezriaďovať za týmto účelom poľovnícke zariadenia, neukladať návnady predátorov tetra hlucháňa, (je vhodné v týchto revíroch znížiť stavy diviacej zveri a líšok lovom). Podľa nariadenia Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Spišská Nová Ves č. 58/2019 zo dňa 18.1.2019, ktoré bolo aktualizované nariadením č. 241/2021-500 zo dňa 8.4.2021, platí pre nárazníkovú zónu zákaz prikrmovať diviačiu zver, vnaďenie je možné vykonať v susedných JPRL tak, aby bolo dodržané nariadenie o max. 1 vnaďisku na 300 ha.

5. V oblasti veterinárnej starostlivosti je potrebné riadiť sa nariadeniami a opatreniami príslušného orgánu veterinárnej starostlivosti, ktoré majú zabrániť šíreniu afrického moru o max. 1 vnaďisku na 300 ha v populácii diviacej zveri a sú nadradené tomuto rozhodnutiu.

6. V prípade obmedzenia bežného obhospodarovania lesa je vlastník oprávnený, za predpokladu splnenia zákonných podmienok, žiadať o náhradu za bežné obhospodarovanie lesa v súlade s ust. §-u 61 zákona OPaK.

7. Vyplývajúc z ust. §-u 89 zákona OPaK môže orgán ochrany prírody ním vydané rozhodnutie z vlastného podnetu alebo na návrh účastníka konania a za podmienok ustanovených zákonom toto rozhodnutie zmeniť, zrušiť alebo rozhodnúť o predĺžení jeho platnosti.

Uvedené zákazy a obmedzenia vyplývajúce z tohto rozhodnutia nahrádzajú obmedzenia a zákazy zakotvené v upozornení zo dňa 21.11.2017 a z rozhodnutia č. OU/GL/OSZP/2019/000031 zo dňa 28.5.2019, ktoré bolo zrušené súdom a platia do doby vyhotovenia nového plánu starostlivosti o les, ktorý by mal byť vyhotovený do 31.12.2022. Práva a povinnosti zakotvené v tomto rozhodnutí prechádzajú aj na právnych nástupcov povinného. Dodržiavanie podmienok tohto zákazu resp. obmedzenia bude predmetom kontrolnej činnosti tunajšieho úradu a akékoľvek porušovanie resp. nedodržiavanie týchto podmienok je možné sankcionovať. Mapa lokality "Skalisko" je v prílohe rozhodnutia.

Odôvodnenie

OU Gelnica vydal v roku 2019 rozhodnutie č. OU-GL-OSZP-2019/000031 zo dňa 28.5.2019 pre lokalitu Skalisko, toto rozhodnutie bolo napadnuté odvolaním. Rozhodnutie OU Gelnica bolo potvrdené OU Košice č. OU-KE-OOP3-2019/044345/HLU zo dňa 7.10.2019. Následne zo strany LOZ Vlk po odvolacom konaní podaná žaloba na Okresný súd Košice, ktorý rozsudkom sp. zn. č. 7S/111/2019-118 zo dňa 22.7.2020 obidve rozhodnutia zrušil a vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

Správne konanie sa týkalo nového konania s novým návrhom ŠOP SR, S-NP Slovenský raj č. NPSR/455-013/2017-Zoo1 zo dňa 21.12.2020. O začatí správneho konania v predmetnej veci tunajší úrad písomne upovedomil v zmysle §-u 82 ods. 7 zákona o ochrane prírody a krajiny účastníkov konania a prostredníctvom internetovej stránky verejnosť. Listom zo dňa 14.4.2021 bolo oznámené začatie predmetného konania známym účastníkom konania a pre veľký počet ďalších účastníkov konania aj verejnou vyhláškou v obciach Švedlár a Henclová. Súčasne bolo nariadené prejednanie na deň 20.5.2021. Súčasťou oznámenia o začatí konania bola špecifikácia antropogénnej činnosti, územné a časové vymedzenie predmetu konania.

Záujem byť účastníkom nového konania prejavili:

1. Lesoochranské zoskupenie „VLK“, Tulčák 310, 082 13 Tulčák

2. Združenie domových samospráv, Marcel Slávik, Rovniankova 14, P.O.BOX 218, 851 02 Bratislava (adresa pre písomný styk : Združenie domových samospráv, P.O.BOX 218, 850 00 Bratislava-Petržalka)

- 3.OZ Slovenská ornitologická spoločnosť/BirdLife Slovensko, Mgr. Miroslav Demko, Zelinárska 4, 821 08 Bratislava
4. NUFIA, Bankov, č. 4089,P.O.BOX N-24, Košice.

Všetkým prihláseným bolo postavenie účastníka konania po splnení zákonných podmienok na účasť v tomto konaní priznané.

V uskutočnenom novom konaní správny orgán vychádzal z nasledovných základných údajov:

1. Predmetné pozemky tvoria hospodárske lesy v CHVÚ Volovské vrchy s 1. stupňom územnej ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z.
2. Pre predmetné dielce platí Plán starostlivosti o les platný pre roky 2013 – 2022
3. Vyplývajú z Vyhlášky MŽP SR č. 196/2010 Z. z., ktorou sa vyhlasujú CHVU Volovské vrchy sa za činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany považuje vykonávanie lesohospodárskej činnosti v blízkosti hniezda bociana čierneho, kuvika kapcavého...atď., ak tak určí obvodný úrad životného prostredia.
4. Program záchrany tetra hlucháň spracovaný ŠOP SR na roky 2018 – 2022 ako dokument ochrany prírody podľa §-u 54 ods. 23 zákona 543/2002 Z. z. nelegislatívny, koncepčný dokument, nezáväzný 01/2019, podklad pre spracovanie územnoplánovacej dokumentácie. Nie je dokumentom, ktorý by obsahoval opatrenia, ktoré by boli záväzné alebo sa inak dotýkali pôsobnosti alebo právomoci orgánov verejnej správy. Orgány ochrany prírody konajú v konkrétnych prípadoch na základe odborného stanoviska ŠOP SR zohľadňujúc najmä lokálne podmienky. Materiál obsahuje analýzy a odporúčania pre orgány verejnej správy činné vo vecnej pôsobnosti schvaľovateľa. Aktom schválenia sa priamo nezakladajú práva ani povinnosti a ani sa o nich priamo nerozhoduje a ani do nich nezasahuje.
5. Plnenie záväzkov vyplývajúcich vo vzťahu k Európskej komisii ide o problematiku, ktorú je potrebné prioritne riešiť, avšak skutočnosť, že sa rozhodnutie týka veľkej výmery, s veľkým počtom účastníkov konania a širokým spektrom odborných námietok vo všetkých konaniach a v neposlednom rade nejednotnosť názorov na ekologické nároky chráneného živočicha, na zabezpečenie podmienok jeho prežitia, ako aj na vymedzenie biotopu tetra hlucháňa, sa tento proces predlžuje a je veľmi zložitý.
6. Pri rozhodovaní sa vychádza z poznania o stave a štruktúre lesa, režime hospodárenia v lese, zahrnutom v PSL LC Smolník schváleného pre roky 2012 – 2022, výsledkov prejednaní s obhospodarovateľom lesa a v neposlednom rade sa posudzuje primeranosť zaťaženia subjektu hospodáriaceho v dotknutom území vo vzťahu k zákazu činností, zakotvených v rozhodnutí. Do rozhodnutia je potrebné zakotviť podmienky, týkajúce sa vykonávania lesohospodárskej činnosti, používania chemických látok, výstavby nových lesných ciest, vykonávania práva poľovníctva a zníženia predačného tlaku.
7. Monitoring lokality biotopu tetra hlucháňa a z neho vyplývajúce odborné posúdenie potrebných opatrení na jeho ochranu uvedené v odbornom stanovisku ŠOP SR.

Pre spoľahlivé posúdenie veci základným a nosným pilierom bol odborný návrh na prijatie nevyhnutných opatrení predložený odbornou organizáciou.

Znenie stanoviska ŠOP SR:

Štátna ochrana prírody SR, Správa Národného parku Slovenský raj, pravidelne monitoruje stav populácie hlucháňa hôrneho v svojom kompetenčnom území a na základe zistených skutočností dlhodobo vyvíja kroky na zabezpečenie ochrany biotopov hlucháňa

hôrneho v svojom kompetenčnom území. Od roku 2016 aj cestou upozornení a rozhodnutí okresných úradov, aby boli ohrozené biotopy hlucháňa hôrneho zabezpečené aj týmto spôsobom.

Na lokalite Skalisko v k. ú. Henclová a Švedlár bolo vydané upozornenie OU Gelnica č. OU-GL-OSZP-2017/000579 zo dňa 21.11.2017 v ktorom boli užívatelia, Lesy Slovenskej republiky, š.p., OZ Košice a PS urbariát Henclová-Tichá Voda, upozornení, že svojou činnosťou môžu ohroziť biotop hlucháňa hôrneho a uvedené kroky na zabezpečenie jeho ochrany.

Následne na pracovných rokovaníach konaných v máji 2018 medzi Lesmi Slovenskej republiky, š.p., OZ Košice a Štátnou ochranou prírody Slovenskej republiky, Správou Národného parku Slovenský raj boli prebrané opatrenia na zabezpečenie ochrany biotopu hlucháňa hôrneho (*Tetrao urogallus*) na lokalite Skalisko v k. ú. Henclová a Švedlár. Na základe týchto pracovných rokovaní, na ktorých sme upresnili opatrenia uvedené v upozornení Okresného úradu v Gelnici č. OU-GL-OSZP-2017/000579, sme navrhli aby Okresný úrad v Gelnici vydal rozhodnutím pre Lesy Slovenskej republiky, š.p., OZ Košice, LS Stará Voda a PS urbariátu Henclová-Tichá Voda tieto opatrenia:

Lesom Slovenskej republiky, š.p., OZ Košice, LS Stará Voda **v k. ú. Henclová na parcelách 833, 838, 839 v hraniciach JPRL 658, 666 časť (podľa mapovej prílohy), 667, 668**

- a) celoročne zakázať vykonávať obnovnú ťažbu, náhodnú ťažbu a sprístupňovanie porastov
- b) od 1.marca do 31.júla zakázať vykonávať prerezávku, prebierky, zalesňovanie, vyžínanie, ochranu kultúr proti zveri a odstraňovať kroviny
- c) celoročne zakázať aplikáciu chemických látok

PS urbariátu Henclová-Tichá Voda **v k. ú. Henclová na parcele 838 v hraniciach JPRL 1413,1414**

- a) celoročne zakázať vykonávať obnovnú ťažbu, náhodnú ťažbu a sprístupňovanie porastov
- b) celoročne zakázať vykonávať prerezávku, prebierky, zalesňovanie, vyžínanie, ochranu kultúr proti zveri a odstraňovať kroviny
- c) celoročne zakázať aplikáciu chemických látok

Lesom Slovenskej republiky, š.p., OZ Košice, LS Stará Voda **v k.ú. Švedlár na parcele 5445/1 v hranici JPRL 641 a v k.ú. Henclová na parcelách 831, 833, 838 v hraniciach JPRL 651, 666 časť (podľa mapovej prílohy), 695, 696, 697, 698**

- a) celoročne zakázať vykonávať obnovnú ťažbu a sprístupňovanie porastov
- b) od 1. marca do 15.6. bežného kalendárneho roka zakázať vykonávať náhodnú ťažbu
- c) od 1.marca do 31.júla zakázať vykonávať prerezávku, prebierky, zalesňovanie, vyžínanie, ochranu kultúr proti zveri a odstraňovať kroviny
- d) celoročne zakázať aplikáciu chemických látok

Poľovnému revíru Stará Voda, režijný revír Lesov SR, OZ Košice **v k.ú. Švedlár na parcele 5445/1 v hranici JPRL 641 a v k. ú. Henclová na parcelách 831, 833, 838, 839 v hraniciach JPRL 651, 658, 666 , 667, 668, 695, 696, 697, 698, 1413, 1414** zakázať zriaďovať poľovnícke zariadenia a vnaďská za účelom prikrmovania zveri jadrovým krmivom

Z dôvodu ochrany hlucháňa hôrneho na tejto lokalite navrhujeme aby Okresný úrad v Gelnici vydal rozhodnutie, v ktorom by taktiež zakázal zber lesných plodov, aby nedochádzalo k vyrušovaniu hlucháňa hôrneho, hlavne počas výchovy jeho mláďat.

Nakoľko v súčasnosti nie je daná lokalita výskytu hlucháňa hôrneho zabezpečená rozhodnutím, žiadame Okresný úrad aby vydal rozhodnutie s hore uvedenými podmienkami ako sme navrhovali ešte v roku 2018. Územie výskytu hlucháňa hôrneho na lokalite Skalisko je rozčlenené do zón vid' mapová príloha, v tých najzachovalejších je navrhnuté najviac obmedzujúcich opatrení a v okolitom priestore sú už obmedzenia prispôsobené danému stavu a možnostiam užívateľov. Na to aby aj v tomto území bola dôkladnejšie zabezpečená ochrana biotopu hlucháňa hôrneho navrhujeme aby ohlásenú náhodnú ťažbu v zmysle § 23 zákona o lesoch mohol obhospodarovateľ vykonať len na základe súhlasného stanoviska ŠOP SR, Správa NP Slovenský raj, v ktorom sa upresnia podmienky pre vykonanie takejto ťažby. Týmto opatrením sa zabezpečí aby nedošlo k likvidácii biotopu hlucháňa hôrneho v čase od 16. júna do 28. februára. Keďže ide o územie, kde sa stretávajú záujmy ochrany prírody a obhospodarovania prírody navrhujeme aby konkrétne riešenia, dátumové, miestne, ap. boli upresnené na ústnom pojednávaní.

Procesné pochybenia podľa rozsudku súdu:

Dôvodom na zrušenie oboch rozhodnutí má byť podľa názoru súdu nesprávne právne posúdenie veci a nedostatočne zistený skutkový stav veci.

Úlohou súdu podľa bodu č. 61 rozsudku Okresného súdu Košice, č. 7S/111/2019-118 bolo posudzovať, či správny orgán vecne a územne príslušný na konanie si zadovážil dostatok podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a predpismi, a či rozhodnutie obsahovalo predpísané náležitosti. V rámci správneho prieskumu súd skúmal aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenia sú takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá by mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Podľa bodu č. 62 sa súd pre efektívnosť preskúmania v prvom rade zaoberal tými žalobnými dôvodmi, v prípade ktorých preukázania by bolo žalobou napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné. Správny súd pritom rozlišuje nepreskúmateľnosť pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov, pričom o nedostatok dôvodov ide aj vtedy, ak sa správny orgán riadne nevysporiadal so všetkými námietkami účastníkov konania, prípadne svoje rozhodnutie neodôvodní.

Stanovisko OU Gelnica k argumentácii súdu, zakotvenej v rozsudku :

1. Nesprávne právne posúdenie rozhodnutia Okresného úradu Gelnica č. OU-GL-OSZP-2019/000031 zo dňa 28.5.2019 (ktorým bol predpísaný manažment činností na ochranu biotopu kriticky ohrozeného druhu tetraha hlucháňa (*Tetrau urogallus*) v lokalite „Skalisko“) z hľadiska zaradenia posudzovanej lokality jeho výskytu v rámci SR, hodnotenia potvrdenej početnosti druhu vo vzťahu k nevyhnutným opatreniam, v kontexte platných koncepcných materiálov a zákonných možností.

Lokalita „Skalisko“ spadá do CHVÚ Volovské Vrchy s 1. stupňom územnej ochrany podľa zákona č. 543/2003 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon OPaK). Za činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany CHVÚ sa požaduje podľa §-u 2 písm. a) Vyhl. č. 196/2010 Z. z. Volovské vrchy lesohospodárska činnosť v blízkosti hniezda bociana čierneho, kuvika kapcavého, atď., ak tak určí obvodný úrad životného prostredia. Podľa názoru tunajšieho úradu základným pre posúdenie veci vo vedenom konaní musí byť správne zaradenie posudzovanej lokality (výskytu) vo vzťahu k celoplošnému výskytu tetraha hlucháňa v rámci SR. V neposlednom rade posúdenie ekologických nárokov chráneného živočícha, špecifikácia podmienok prežitia a faktory jeho ohrozenia.

2. Opomenutie Okresného úradu Gelnica, odboru starostlivosti o životné prostredie ako účastníka konania v postavení územne a vecne príslušného správneho orgánu, vykonávajúceho správny akt v I. stupni rozhodovania, ktorý s obsahom a dôvodmi podania žaloby nebol oboznámený a tým nemohol podať súdu vysvetlenie alebo objasniť dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu.

3. Akceptovanie Programu záchrany tetra hlucháňa ako záväzného dokumentu pre rozhodovanie orgánu štátnej správy. Program záchrany tetra hlucháňa je v zmysle § 54 ods. 23 zákona OPaK a zároveň aj podľa názoru Generálnej prokuratúry SR, prezentovaného v liste č. VI/IGd434/18/1000-6 zo dňa 2.1.2019 podkladom pre vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie, dokumentov, plánov alebo projektov. Program záchrany tetra hlucháňa je koncepčný dokument, ktorý je potrebné vziať v úvahu hlavne v celoštátnom rozmere, avšak s tým, že opatrenia v ňom zakotvené nie sú záväzné alebo sa inak nedotýkajú pôsobnosti a právomoci orgánov štátnej správy.

4. Jednostranné hodnotenie dôkazov uvedených v podanej žalobe a stotožnenie sa súdu s nimi, pričom tieto sú žalobcom účelovo vytrhnuté z kontextu, v dôsledku čoho diametrálne menia pohľad na podstatu veci a jej správne právne posúdenie.

Okresný úrad Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie navrhol Okresnému úradu v sídle kraja podať v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť, pričom Krajskému súdu Košice navrhol potvrdiť rozhodnutia Okresného úradu Košice, odboru opravných prostriedkov č. OU-KE-OOP3-2019-044345-HLU zo dňa 7.10.2019 a rozhodnutie Okresného úradu Gelnica, odboru starostlivosti o životné prostredie č. OU-GL-OSZP-2019/000031 zo dňa 28.5.2019 v celom rozsahu, keďže:

1. Okresný úrad Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie bol vyplývajúci z ust. §-u 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie v znení neskorších predpisov a podľa ust. § 68 písm. g) zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov územne a vecne príslušný orgán štátnej správy pre vydanie rozhodnutia č. GL-OSZP-2019/000031 zo dňa 28.5.2019.

2. V riadne vedenom správnom konaní podľa §-u 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov si zadovážil dostatok podkladov pre vydanie rozhodnutia a spoľahlivo zistil skutkový stav veci, opieral sa o odborné posúdenie ŠOP SR, S-NP Slovenský raj, konal plne v súčinnosti s účastníkmi konania a na základe toho v súlade so zákonom o ochrane prírody a krajiny a ďalšími právnymi predpismi vydal rozhodnutie, ktoré má predpísané náležitosti, vrátane náležitého odôvodnenia a správneho právneho posúdenia veci.

3. Žalobou bolo napadnuté rozhodnutie Okresného úradu Košice, odboru opravných prostriedkov č. OU-KE-OOP3-2019-044345-HLU zo dňa 7.10.2019, ktoré potvrdilo zákonnosť rozhodnutia Okresného úradu Gelnica, odboru starostlivosti o životné prostredie č. OU-GL-OSZP-2019/000031 zo dňa 7.10.2019 .

4. Súdom zistené procesné nedostatky, namietané žalobou je potrebné považovať z časti za nedorozumenie resp. také, ktoré nemohli mať negatívny vplyv na zákonnosť rozhodnutia. Navyše novým prejednaním a rozhodnutím vo veci, rešpektujúc právny názor Krajského súdu v tejto veci, by došlo k rozporu s ustanoveniami zákona OPaK, rozporu s vyhláškou MŽP SR č. 196/2010 Z. z. Volovské vrchy aj so schváleným koncepčným dokumentom, ktorým je Program záchrany tetra hlucháňa na roky 2016 – 2030.

K zisteniu skutkového stavu (k bodu 4 rozsudku súdu) uvádzame :

Lokalita „Skalisko“ v k. ú. Heclová a Švedlár sa nachádza na území CHVÚ Volovské vrchy, vyhláseného vyhláškou MŽP SR č. 196/2010 Z. z. s 1. stupňom územnej ochrany podľa zákona OPaK. Chránené vtáčie územie Volovské Vrchy bolo vyhlásené Vyhl. MŽP SR zo dňa 16.4.2010 s účinnosťou od 15.5.2010 za účelom zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov bociana čierneho, d'atľa bielochrbtého, d'atľa čierneho, d'atľa prostredného, d'atľa trojprstého, hrdličky poľnej, jariabka hôrneho, krutihlava hnedého, kuvika kapcavého, kuvika vrabčieho, muchárika bielokrkeho, muchárika červenohrdlého, muchára sivého, orla kriľavého, orla skalného, penice jarabej, prepelice poľnej, rybárika riečneho, sovy dlhochvostej, strakoša červenochrbtého, tetrova hlucháňa, tetrova hoľniaka, včelára lesného, výra skalného, žlny sivej a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania. Obhospodarovateľmi dotknutých lesných pozemkov sú Lesy SR š.p. OZ Košice, LS Stará Voda a PS urbariátu Henclová-Tichá Voda. Ide o lokalitu pariacu medzi posledné miesta s minimálnym potvrdeným výskytom tetrova hlucháňa vo Volovských vrchoch . Pre túto lokalitu platí režim, vyplývajúci z Vyhl. MŽP SR č. 196/2010 Z. z., ktorou sa vyhlasujú CHVU Volovské vrchy, podľa ktorej sa za činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany považuje vykonávanie lesohospodárskej činnosti v blízkosti hniezda bociana čierneho, kuvika kapcavého...atď., ak tak určí obvodný úrad životného prostredia. Lesohospodárska činnosť pritom nie je vyhláškou bližšie špecifikovaná. Správny orgán v konaní vychádzal zo stavu a štruktúry lesa a rozlohy riešenej lokality. Spoločne zistil stav v území, opieral sa o poznatky z vlastnej činnosti a predovšetkým o stanoviská odbornej organizácie ŠOP SR S-NP Slovenský raj, ktoré sa v priebehu konania menili s ohľadom na meniaci sa stav v území, s odvolaním sa na prebiehajúce prerokovania s obhospodarovateľmi lesa a výsledky pokračujúceho monitoringu biotopu (požadoval tunajší správny orgán od ŠOP SR v upozornení). Podotýkame, že v lokalite „Skalisko“ konkrétne hniezdenie v čase vedeného konania potvrdené odbornou organizáciou ŠOP SR, S-NP Slovenský raj nebolo.

K rešpektovaniu programu záchrany tetrova hlucháňa v prvostupňovom správnom konaní (bodu. 5 rozsudku súdu) uvádzame :

V rozmere celoplošnej ochrany tetrova hlucháňa v SR bolo potrebné vychádzať z koncepčného dokumentu, ktorým je schválený program záchrany tetrova hlucháňa, platný pre roky 2016 – 2030. Bol vzatý v úvahu jeho rozšírenie v rámci SR, zakotvené v stati 1.1.3, kde sa uvádza, že populáciu hlucháňa môžeme na Slovensku rozdeliť na zdrojovú populáciu, ktorá sa nachádza v jadrovej oblasti výskytu a na okrajové populácie. Okrajové populácie vo všeobecnosti nie sú z dlhodobého hľadiska životaschopné, pretože obývajú nedostatočne kvalitné a nedostatočne veľké územie. Ak je zdrojová populácia v dobrej kondícii a je prepojená s okrajovými populáciami, dochádza k migrácii jedincov a tí umožňujú prežitie a prepojenie populácií na okrajoch. Ani jadrová populácia hlucháňa na Slovensku nie je celistvá. Názorne vysvetlené v popise obr. č. 3, z ktorého je zrejmé, že prepojenosť okrajovej populácie s jadrovou je malá, čo má za následok znižovanie populácie a smerovaniu k vyhynutiu. Odporúčaním pre záchranu tetrova hlucháňa je zastaviť ťažbu a výstavbu nových lesných ciest v okruhu min. 1 km v okolí tokániska. Podľa zoznamu potvrdených lokalít s analýzou stavu populácie na lokalite vid'. stať 1.1.5 a obr. č. 11 programu záchrany tetrova hlucháňa je označená zdrojová populácia na Slovensku za vážne ohrozenú s negatívnym trendom vývoja populácie z dôvodu izolácie jednotlivých populácií, extinkčného dlhu (dožívajúce jedince), neúspešnej reprodukcie, pokračovania úbytku vhodných biotopov, klimatických zmien a špecifických nárokov na prežitie a rozmnožovanie. Už v štádiu spracovania programu záchrany bol evidovaný výrazný pokles v okrajových populáciách vo

Volovských vrchoch, Slovenskom raji a Poľane (strana 14). Stav okrajových populácií je popísaný v stati 1.1.7.

Program záchrany tetrova hlucháňa popisuje faktory ohrozenia tetrova hlucháňa, čo bolo plne zohľadnené v rozhodnutí a z čoho vyplynuli podmienky a obmedzenia v posudzovanom území. Urgentným krátkodobým cieľom (1-3 roky) je podľa programu záchrany tetrova hlucháňa zastavenie poklesu populácie hlucháňa predovšetkým na lokalitách, ktoré tvoria jadrovú populáciu a na úrovni krajiny je cieľom prepojenie s okrajovými populáciami, avšak podklady nasvedčujú tomu, že s ochranou tetrova v okrajových populáciách sa začalo neskoro, čoho dôsledkom je nedostatočný monitoring posudzovaných území aj vedeckých poznatkov o ekologických nárokoch chráneného živočícha. Zohľadňujúc túto skutočnosť tunajší úrad vo vedenom konaní, nad rámec povinných podkladov pre vydanie rozhodnutia, oslovil expertnú skupinu zriadenú pri ŠOP SR Banská Bystrica s požiadavkou na zaujatie odborného stanoviska ku všetkým lokalitám v okrese Gelnica v kontexte celoplošnej ochrany tetrova hlucháňa v rámci SR (kópia korešpondencie tvorila prílohu postúpenia odvolania). List č. ŠOP SR-253-003/2019 zo dňa 18.3.2019 ako reakcia na túto požiadavku, prakticky potvrdil odborné stanovisko ŠOP SR S-NP Slovenský raj. V konaní, bolo toto stanovisko plne akceptované a nebol dôvod ho spochybňovať. Meniť ho nebol orgán štátnej správy kompetentný. Obsahovalo návrh opatrení, ku ktorým bolo konštatované, že sa ich uskutočnením nepredpokladá nepriaznivý vplyv na predmet ochrany. Podotýkame, že žiaden iný výsledok prírodovedného prieskumu, či výskumu k predmetnej lokalite tetrova hlucháňa nebol v konaní predložený, ani znalecký posudok v danej veci.

K zmenám oproti upozorneniu (k bodu 2 a 17 rozsudku súdu) uvádzame :

Zmeny oproti pôvodnému podnetu od ŠOP SR zo dňa 18.7.2017, výsledkom ktorého bolo upozornenie č. OU-GL-OSZP-2017/000579 sa konania o uložení preventívnych opatrení netýkajú. Je potrebné upozorniť na nepochopenie správneho konania zo strany LOZ Vlk, ktoré vo svojom odvolaní str. 2 ods. 6 uvádzalo, že správne konanie začalo podnetom ŠOP SR z 18. 7. 2017 (išlo o návrh na vydanie upozornenia) a porovnávalo napadnuté rozhodnutie s údajmi uvedenými v tomto podnete. Návrh ŠOP SR z 18.7.2017 bol podkladom pre vydanie upozornenia a bol vyhodnotený a uzavretý upozornením č. OU-GL-OSZP-2017/000579 zo dňa 21.11.2017. Uvedené upozornenie vytvorilo legislatívne podmienky pre začatie konania o zákaze niektorých činností podľa §-u 4 ods. 2 zákona OPaK, ktoré začalo návrhom (podnetom) ŠOP SR, S-NP Slovenský raj zo dňa 26.10.2018. Prítom v návrhu (podnete) bolo uvedené, že konkrétne podmienky ochrany biotopu tetrova hlucháňa sa navrhuje spresniť na ústnom rokovaní. Ústne prejednanie ostalo otvorené z dôvodu prebiehajúcich overovaní stavu v území (oproti stavu v čase podania podnetu pre vydanie upozornenia) a dojednaní efektívneho aktívneho manažmentu s obhospodarovateľmi lesa. Zmena postoja odbornej organizácie v konaní o uložení preventívnych opatrení oproti upozorneniu nepredstavovala zmenu režimu v území, ale odrážala skutkový stav a nebola v nijakom ohľade v rozpore s programom záchrany tetrova hlucháňa. . Závery boli zahrnuté v zázname z priebehu uskutočneného konania, ku ktorému bolo umožnené účastníkom konania zaujať stanovisko.

K vysporiadaniu sa s námietkami účastníka konania (bod 3 rozsudku súdu) uvádzame nasledovné :

Zrušené prvostupňové rozhodnutie neprekračuje rámec vydaného upozornenia pod č. OU-GL-OSZP 2017/000579 zo dňa 21.11.2017, t. j. nezasahuje do práv tých účastníkov konania, ktorým sa ukladali povinnosti, nad rámec povinností vymedzených v upozornení. Vychádza zo skutkového stavu v území, opiera sa vo všetkých ohľadoch o podklady zdôvodnené odbornou

organizáciou ŠOP SR (ktoré nebol dôvod spochybňovať), pričom naopak tvrdenia žalobcu sa o odborné poznatky a dôkazy neopierajú. Poukazujú na vybrané state programu záchranu tetra hlucháňa, pričom nehodnotia vec vo vzájomných súvislostiach a vytrhávajú tvrdenia z kontextu celého dokumentu. Vydané rozhodnutie zohľadňovalo všetky okolnosti posudzovania návrhu, vrátane skutočnosti, že sa v ňom uvádza, že vydané rozhodnutie v čase jeho právoplatnosti je možné podľa ust. §-u 89, odst. 1) zákona OPaK meniť na základe splnenia zákonných podmienok napr. ak si to vyžadujú záujmy ochrany prírody a krajiny. Pri ústnom prejednaní dňa 19.12.2018 bola zmena návrhu (okolností, ktoré viedli k napadnutým zmenám oproti návrhu ŠOP pre upozornenie resp. oproti upozorneniu a zmenu postoja k nim) prezentovaná a vysvetlená zástupcami odbornej organizácie, pričom k nej na ústnom rokovaní nebol uplatnený odmietavý a argumentmi odôvodnený postoj. Za nepravdivé treba považovať tvrdenie, že sa LOZ VLK o zmenách dozvedelo až z vydaného rozhodnutia. Túto skutočnosť protichodne opisuje v podanom odvolaní. Napriek tomuto tvrdeniu, tunajší úrad za použitia ust. §-u 33 ods. 2 správneho poriadku umožnil účastníkom konania vo fáze pred vydaním rozhodnutia sa k predmetu veci v predpísanej lehote vyjadriť.

K podkladom rozhodnutia sa vyjadriilo Lesoochranárske zoskupenie Vlk listom zo dňa 30.4.2019 (viď. prílohy), v ktorom opakovane nesúhlasilo s časovým a územným vymedzením uložených opatrení, upozorňuje na rozpor s podaným podnetom, opakovane nepodložene namietal predpokladanú účinnosť uložených opatrení s poukázaním na ekologické nároky chráneného živočícha. Namietal tiež skutočnosť, že žiadnemu z dotknutých subjektov nebola vydaná výnimka z podmienok ochrany uvedených v ust. §-u 35 zákona OPaK a tvrdil, že činnosti, ktoré obhospodarovatelia lesa plánujú realizovať podľa zákona č. 326/2005 Z. z. neboli posúdené procesom hodnotenia vplyvov podľa §-u 28 zákona OPaK a prípadné realizované ťažby budú uskutočnené bez potrebných povolení podľa zákona OPaK.

Tu je potrebné uviesť, že v časovom rozsahu obmedzení, zakotvenom v rozhodnutí bolo zohľadnené obdobie hniezdenia a výchovy mláďat hlavne vo vzťahu k zamedzeniu vyrušovania a umožneniu nerušeného rozmnožovania. V územnom vymedzení rozhodnutia boli zohľadnené aspekty hospodárenia v lese, ako je zohľadnenie prípadných následkov nestability lesného ekosystému v prípade absencie sanácie kalamity a rozširovania premnoženého podkôrneho hmyzu. V konaní bola identifikovaná ďalšia antropogénna činnosť, ktorej vplyv bol v rozhodnutí eliminovaný zákazom využívania lesa verejnosťou. Druhotne bolo nutné vyhodnotiť aj primeranosť a ekonomické zaťaženie subjektu hospodáriaceho v lese vo vzťahu k nutnosti prijať nevyhnutné opatrenia, zakotvené v rozhodnutí. Ďalší vývoj biotopu a stavu ohrozenej populácie bol zahrnutý do stáleho periodického monitoringu, ktorý bol ako povinnosť uložená S-NP Slovenský raj, odbornej organizácii zabezpečujúcej úlohy na úseku ochrany prírody a krajiny v okrese Gelnica. Vyhodnotenie týchto aspektov sa odzrkadlilo v rozhodnutí ako garancia toho, že za predpokladu dodržania podmienok rozhodnutia sa ochrana tetra hlucháňa zabezpečí v nevyhnutnej, ale dostačujúcej miere.

K posudzovaniu predbežnej otázky pre vydanie prvostupňového rozhodnutia (k bodu 17 rozsudku súdu) uvádzame :

S námietkami účastníka sa prvostupňový správny orgán riadne zaoberal a v odôvodnení vysporiadal. Požiadavka žalobcu, aby orgán OPaK, upozornil v rozhodnutí na povinnosť vyplývajúcu z ust. §-u 28 a § 35 zákona OPaK bola neopodstatnená, keďže ustanovenie §-u 35 zakotvuje podmienky ochrany chráneného živočícha tým, že zakazuje ho úmyselne napr. zraňovať, odchytať, usmrcovať, rušiť v jeho prirodzenom areáli, najmä v období hniezdenia, rozmnožovania, výchovy mláďat... atď. Výnimku z podmienok ochrany udeľuje za zákonom striktne vymenovaných podmienok uvedených v §-e 40 zákona OPaK MŽP SR. V dôvodovej

správe k zákonu OPaK sa uvádza, že takáto výnimka umožňuje odstránenie tvrdosti zákona v osobitnom správnom konaní uskutočnenom ministerstvom. Napríklad uvádza prípad, kedy by išlo o odchyt živočíchov, ktoré ohrozujú hniezdenie iných ohrozených druhov, odchyt za účelom presunov na náhradné lokality) v záujme výskumu (napr. povolenie na odchyt jedincov chránených druhov živočíchov pre účely telemetrickeho označenia, krúžkovania vtákov) v záujme ochrany života, zdravia a bezpečnosti (napr. povoľovanie plašenia príp. usmrčovania vtákov za účelom biologickej ochrany letísk) v záujme predchádzania hospodárskych škôd usmrčovania veľkých šeliem resp. rybožravého vtáctva), preto máme zato, že toto upozornenie v rozhodnutí nemá opodstatnenie.

Požiadavka na posúdenie veci podľa ustanovenia §-u 28 zákona OPaK sa používa pri povoľovacej činnosti, nie v súvislosti s ukladaním opatrení a nestanovuje podmienky záväzné pre žiadateľa. Hodnotí, či sa danou činnosťou predpokladá vplyv na územie CHVÚ. Predmetná požiadavka by mala opodstatnenie v schvaľovacom procese plánu starostlivosti o les, ktorý zastrešuje lesohospodárske činnosti a hodnotí ich zo všetkých hľadísk. V čase vydávania rozhodnutia a platnosti zákona č. 543/2002 Z. z. t. j. pred 1.1.2020 bol podľa zákona nie iba de iure ale aj de facto Plán starostlivosti o les podľa §-u 54 ods. 4 d) zákona OPaK dokumentáciou ochrany prírody. Z § 103 zákona bol vypustený ods. 8. Klauzula, že súčasťou vyjadrenia orgánu ochrany prírody podľa §-u 9 ods. 1 písm. m) je odborné stanovisko podľa § 28 ods. 4 bola zrušená zákonom č. 314/2014 Z. z.. Z uvedeného vyplýva, že zákon v čase schvaľovania Plánu starostlivosti o les nepožadoval posúdenie podľa §-u 28 ods. 4 zákona OPaK. Absencia tohto hodnotenia nebola možná retrospektívne a bola v konaní nahradené stanoviskom ŠOP SR, v ktorom bolo konštatované, že sa posudzovanou činnosťou nepredpokladá významný nepriaznivý vplyv na predmet ochrany. Odborné stanovisko podľa §-28 ani výnimka z podmienok ochrany podľa §-u 35 neboli predbežnou otázkou pre vedené konanie, ale je nástrojom pre zabezpečenie záujmov ochrany prírody a krajiny v iných konaniach. Vydaným rozhodnutím sa sledovalo zabezpečenie požiadaviek zakotvených v ust. §-u 35 zákona OPaK.

K údajným nezrovnalostiam, ktoré sa týkajú podnetu na začatie konania (k bodu 66 rozsudku súdu) uvádzame :

Podávateľ podnetu na vydanie upozornenia a vydanie rozhodnutia v predmetnej veci nebol totožný. Podnet pre vydanie upozornenia podalo Lesoochranárskeho zoskupenia VLK dňa 26.10.2018, avšak požiadavku na vydanie rozhodnutia o uložení preventívnych opatrení podala odborná organizácia ŠOP SR, S-NP Slovenský raj dňa 26.10.2018 a toto podanie bolo doručené okresnému úradu Gelnica dňa 31.10.2018 t. j. správne tak, ako sa uvádza v rozhodnutí. K bodu 66 tiež uvádzame, že závery z prejednávania veci, ktorého sa zúčastnili účastníci konania (vrátane žalobcu) neboli prijaté z dôvodu nesúhlasných a protichodných názorov pri prejednaní, navyše nejasností a nejednotnosti v postupoch správnych orgánov pri zabezpečovaní celoplošnej ochrany tetra hlucháňa v SR. Tunajší správny orgán preto oslovil expertnú skupinu zriadenú pri ŠOP SR Banská Bystrica s požiadavkou o zaujatie stanoviska (viď. prílohy odstúpenia odvolania). Záznam z prejednávania nahradil záznamom o priebehu konania a ten spolu s podkladmi pre vydanie rozhodnutia zaslal účastníkom konania na zaujatie stanoviska.

K požiadavke zabezpečenia adekvátnej celoročnej ochrany tetra hlucháňa (k bodu 21 rozsudku súdu) uvádzame :

Požiadavka žalobcu na bezzásah bola vyhodnotená pri rozhodovaní ako neopodstatnená práve v nadväznosti na polohu lokality a skutočnosť, že ide o okrajovú populáciu s malým výskytom tetra, absenciou rozsiahleho monitoringu územia (uvádzame, že sa vykonáva ŠOP) nepredvídateľným vývojom s ohľadom na otepľovanie klímy a skutočnosť, že ide o tajgový typ

živočích, skutočnosťou, že nebolo potvrdené hniezdenie aj neprimeranosťou nevyhnutných opatrení vo vzťahu k želateľnému efektu. Tunajší správny orgán sa opierať aj o poznatky prezentované na akademickej pôde v Banskej Bystrici (seminár pod záštitou MŽP SR), podľa ktorých sa bezzásahový režim považuje za nesprávny prístup s nutnosťou prinútiť lesohospodárske organizácie k aktívnemu manažmentu a dosiahnúť rovnováhu v lesnom ekosystéme, pritom nezohľadňovať len ochranu tetra hlucháňa. Ide o dynamickú ekológiu, kedy je potrebné niektoré lokality ponechať na prirodzený vývoj a nezasahovať doň za každú cenu. Je tiež potrebný diferencovaný prístup pre každú lokalitu samostatne. Časové obmedzenie zohľadňovalo obdobie hniezdenia a výchovy mláďat a splňalo požiadavky ochrany, zakotvené v §-e 35 zákona OPaK. Pritom rozhodnutie rešpektovalo uprednostnenie aktívneho manažmentu pred bezzásahom tak, ako to preferuje aj program záchran tetra hlucháňa. Rozhodnutie zároveň umožňovalo v prípade nutnosti (prípadného zistenia hniezdenia) riešiť vec zmenou rozhodnutia, čo zákon OPaK umožňuje. Uvažovalo sa tiež o alternatíve prípadného prekategORIZOVANIA lesa na lesy osobitného určenia pri spracovaní nového plánu starostlivosti o les už v dohľadnej dobe.

Žalobou namietané nedostatočné opatrenia na ochranu biotopu tetra hlucháňa v lokalite Skalisko je potrebné vyhodnocovať v kontexte toho, že ide o okrajovú populáciu, ktorej záchrana závisí od viacerých faktorov a zároveň v súvislostiach, ktoré je nevyhnutné zohľadňovať vo vzťahu k zachovaniu a podmienkam zabezpečenia ochrany lesných biotopov pred škodcami, zakotveným v pláne starostlivosti o les, a tiež ochrane ostatných chránených živočíchov.

Stav biotopu sa chápe ako súhrn vplyvov pôsobiacich na biotop a jeho typické druhy. Lesohospodárska činnosť je len jednou z predpokladaných činností (faktorov), ktoré by mohli mať negatívny vplyv na biotop a je ťažké predvídať aké ďalšie vplyvy majú na biologickú rozmanitosť druhov. Tetra hlucháň uprednostňuje biotop so znakmi starého ihličnatého lesa s nízko zavetvenými stromami, otvorenej štruktúry, s bohatou podrastovou vegetáciou, tvorenou čučoriedkami a vresovitými porastmi (Stoch 1995). Biotop má byť s nízkym vplyvom ľudského vyrušovania, výskyt premnoženého podkôrneho hmyzu je v ňom kľúčový. V lokalite „Skalisko“ takýto vhodný biotop bol odbornou organizáciou ŠOP SR identifikovaný.

Avšak až pokračujúci monitoring potvrdí, resp. vyvráti prvotné zistenia v území a podľa jeho záverov bude režim v predmetnom území upravený. Je vysoko pravdepodobné, že ide o extincčný dlh t. j., že ide o dožívajúce jedince a na zastavenie poklesu populácie nebudú prijaté opatrenia z dôvodu oneskorenia stačiť, preto je potrebné hľadať ďalšie príčiny a uplatňovať aj aktívny manažment. Tvrdenie, že časové obmedzenie nepostačuje je s ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti nepodloženým tvrdením. Jeden z účastníkov konania to považuje za nedostatočnú ochranu, druhý tvrdí že je nad rámec zákona. V tomto prípade potvrdila odborná organizácia, že za predpokladu vykonávania lesohospodárskych činností citlivo, nepredpokladá sa významný nepriaznivý vplyv na predmet ochrany. Podľa ústavy SR je možné každého obmedziť na právach v nevyhnutnom rozsahu a za úhradu, čo bolo taktiež zohľadnené pri vydávaní rozhodnutia.

Podľa praktickej príručky pre rozhodovacie činnosť, VIA IURIS 02/2020

Princíp predbežnej opatrnosti nastupuje v situácii, kedy riziko nemožno preukázať z dôvodu vedeckej neistoty, kedy vedecká neistota vylučuje plnohodnotné (úplné) posúdenie rizika, avšak je zrejme, že dosiahnutá úroveň ochrany životného prostredia či ľudského zdravia môže byť ohrozená t. j. vychádza z úvahy, že „**radšej bezpečnejšie, ako neskôr ľutovať.**“ Pritom stačí pravdepodobnosť, cieľom je zabrániť riziku, ktoré nemožno plne odhadnúť.

Princíp predbežnej opatrnosti sa použije len v prípadoch potencionálneho rizika, a to aj vtedy, ak nie je možné dopredu určiť jeho účinky kvôli nedostatočnosti vedeckých poznatkov (panuje vedecká neistota). Riziko musí vychádzať z odôvodnených obáv, musí byť pravdepodobné, nie

iba hypotetické úvahy. Hroziace riziko pritom nemusí byť jednoznačne a úplne preukázané. Rovnako platí, že ujma nemusí napokon vzniknúť, stačí existencia hrozby. Predpokladané opatrenia musia zabezpečiť najvhodnejšiu úroveň ochrany, pričom musia byť primerané k hroziacemu riziku.

S ohľadom na vyššie uvedené bolo pre zabezpečenie adekvátnej ochrany a priaznivého stavu biotopu tetrova hlucháňa v lokalite „Skalisko“ potrebné pri rozhodovaní použiť princíp predbežnej opatrnosti (z ktorého vychádza aj ustanovenie čl. 6 ods.2 smernice Rady 92/43/EHS z 21.mája 1992 smernice o biotopoch) a vydať rozhodnutie o uložení preventívnych opatrení. Princíp predbežnej opatrnosti bol uplatnený v konaní tým, že boli uložené primerané opatrenia a súčasne vylúčením odkladného účinku prípadného odvolania voči rozhodnutiu. Medzi preventívne opatrenia patrí celoročný zákaz vykonávať obnovnú ťažbu, náhodnú ťažbu a sprístupňovanie porastov na vybraných JPRL, vykonávanie ostatných lesohospodárskych činností (prerezávky, prebierky, zalesňovanie, vyžínanie, ochranu kultúr proti zveri a odstraňovanie krovín) v obmedzenom časovom režime v mimohniezdnom období, celoročný zákaz aplikácie chemických látok, zákaz zriaďovania poľovníckych zariadení a vnaďísk za účelom prikrmovania zveri, obmedzenie využívania lesa verejnosťou ako aj vykonávanie monitoringu lokality odbornou organizáciou ŠOP SR.

V uskutočnenom konaní boli zohľadnené aspekty hospodárenia v lese, ako aj iné aspekty, ako je zohľadnenie prípadných následkov nestability lesného ekosystému v prípade absencie sanácie kalamity a rozširovania premnoženého podkôrneho hmyzu. V konaní bola identifikovaná ďalšia antropogénna činnosť, ktorej vplyv bol v rozhodnutí eliminovaný zákazom využívania lesa verejnosťou. Bolo nutné vyhodnotiť aj primeranosť ekonomického zaťaženia subjektu hospodáriaceho v lese vo vzťahu k nutnosti prijať nevyhnutné opatrenia, zakotvené v rozhodnutí. Ďalší vývoj biotopu a stavu ohrozenej populácie bol zahrnutý do stálého periodického monitoringu, ktorý bol ako povinnosť uložená S-NP Slovenský raj, odbornej organizácii zabezpečujúcej úlohy na úseku ochrany prírody a krajiny v okrese Gelnica. Vyhodnotenie týchto aspektov sa odzrkadlilo v rozhodnutí ako garancia toho, že za predpokladu dodržania podmienok rozhodnutia sa ochrana tetrova hlucháňa zabezpečí v nevyhnutnej, ale dostačujúcej miere.

Listom zo dňa 14.4.2021 oznámil tunajší úrad účastníkom konania začatie nového konania v predmetnej veci a vytyčil ústne prerokovanie spojené s miestnym zisťovaním na deň 20.5.2021. Vec bola ústne prerokovaná s tým, že pre riadne a spoľahlivé posúdenie predmetu veci je nevyhnutná miestna ohliadka lokality. Uskutočnila sa po ústnom rokovaní v ten istý deň s tým, že účastníci konania, ktorí sa jej z rôznych im známých dôvodov nezúčastnili resp. ju nepotrebovali absolvovať, mali možnosť si uplatniť svoje námietky resp. pripomienky, či požiadavky písomne v lehote do 30.6.2021.

V uskutočnenom novom konaní boli tunajšiemu úradu doručené nasledovné podklady

1. Bilancia ťažby dreva za LC 2013-SL109-Stará Voda (zostava 28.5.2019 – 20.5.2021), ktorú predložili tunajšiemu úradu Lesy SR š. p. OZ Košice, 01 Lesná správa Stará Voda vrátane odborného stanoviska ŠOP SR, S-NP Slovenský raj č. NP SR/316-001/2020 zo dňa 19.6.2020
2. Vyjadrenie š. p. Lesy SR, GR Banská Bystrica zo dňa 20.5.2021 Lesy SR š. p. GR Banská Bystrica súhlasia s návrhom uvedeným v podkladoch rozhodnutia, ktoré reflektujú jednak na zmenu legislatívy novelou zákona od 1.1.2020 (čo sa týka náhodnej ťažby) ako aj aktuálnej situácie v lokalite.

K podmienkam uvádzame nasledovné pripomienky :

V území určenom na aktívny manažment navrhujeme doplniť možnosť jarného zalesňovania (po dohode so ŠOP SR), použitie neinvazívnych chemických prípravkov (na ochranu poškodených kmeňov a ochranu proti zveri po dohode so ŠOP SR sprístupňovanie lokalít (aktívneho manažmentu) novými približovacími cestami (po dohode so ŠOP SR). Tiež žiadame umožniť údržbu a opravu existujúcich ciest. Žiadame, aby rozhodnutie bolo vydané so zohľadnením potreby riešenia komplexnej problematiky, ktorou je zdravotný stav, ekologická stabilita celej lokality a ostatných dotknutých biotopov.

3. Stanovisko Lesochranárskeho zoskupenia VLK zo dňa 13.6.2021, v ktorom sa uvádza:

„ 1. Pri rozhodovaní je Okresný úrad povinný riadiť sa názorom Krajského súdu v Košiciach uvedenom v rozhodnutí č. 7S/111/2019-118, viesť konanie a rozhodnúť v jeho intenciách.

2. Ako bolo uvedené zástupcom LZ VLK na pojednávaní, požadujeme pred vydaním rozhodnutia uviesť aktuálny stav všetkých JPRL, ktorých sa týka toto konanie, t. j. uviesť číslo porastu, aká ťažba, kedy a v akom objeme bola uskutočnená v čase od 21.11.2017, čo je dátum upozornenia č. OU-GL-OSZP-2017/000579 týkajúceho sa lokality Skalisko. K všetkým JPRL je potrebné uviesť stav porastov k dátumu 21.11.2017, vrátane informácií o veku porastov, aby následne ŠOP SR, správny orgán a účastníci konania mohli zhodnotiť vplyv realizovaných zásahov na stav biotopu a jeho ďalší vývoj. Konkrétne čísla JPRL : 638, 639, 640, 641, 642, 638 v k. ú. Švedlár, JPRL 669, 677, 678, 695, 696a, 697, 698a, b, 668a, b, 698c, d, 651, 658, 663, 666, 1413, 1414, 667a, b v k. ú. Henclová (lesy SR š. p.) a JPRL 1413 a 1414 v k. ú. Henclová (PS Urbariátu Henclová).

S týmto zoznamom chceme byť oboznámení a mať možnosť sa k nemu pred vydaním rozhodnutia vyjadriť. Zaslať nám ho môžete do elektronickej schránky LZ VLK alebo e-mailom na alfa@wolf.sk.

3. Vo všetkých porastoch uvedených v bode 1 rozhodnutia č. OU-GL-OSZP-2019/000031 zo dňa 28.5.2019 (ďalej ako Rozhodnutie) požadujeme zachovať všetky zakázané činnosti tak ak sú uvedené v rozhodnutí.

4. Do bodu 1 rozhodnutia č. OU-GL-OSZP-2019/000031 požadujeme doplniť celé porasty 666 a 698, v ktorých na základe odznených informácií (na pojednávaní) bola ťažba už zrealizovaná a ďalšia ťažba nie je žiadúca vzhľadom k zabezpečeniu podmienok pre prežité hlucháňov v danej lokalite. Prípadné zaradenie ďalších porastov do bodu 1 Rozhodnutia bude možné zhodnotiť na základe aktuálnych údajov o realizovaných lesohospodárskych aktivitách, o ktorých prehľad sme požiadali v bode 1 tohto stanoviska ako aj na ústnom rokovaní.

5. Náhodné ťažby spôsobia zásadnú zmenu biotopu bez ohľadu na to, či sú realizované na jar alebo v zime, preto len sezónne obmedzenie náhodných ťažieb je vo vzťahu k zabezpečeniu ochrany hlucháňa a jeho biotopov bezpredmetné a neúčelné. Povolenie náhodných ťažieb v období od 16. júna so 28. februára nezabezpečovalo ochranu biotopov pred ich degradáciou lesohospodárskou činnosťou.

V biotopoch hlucháňov, v ktorých bude preukázané, že určité lesohospodárske zásahy je možné realizovať, jedná sa o lokality určené pre aktívny manažment a ŠOP SR bude súhlasiť s manažmentom, musia platiť všeobecné pravidlá týkajúce sa určenia miery lesohospodárskych zásahov, vrátane náhodných ťažieb, t. j.

-zakmenenie porastov po akejkoľvek ťažbe nesmie klesnúť pod 0,7-0,5 (rovnomé zastúpenie) pričom prednostne môžu byť ponechávané na dožitie ekonomicky menej hodnotné stromy (avšak biologicky významné), ako sú sucháre, stromy v rozklade, dutinové stromy, stromy pokrútené, vývraty, zlomy a podobne : prirodzene sa rozkladajúca drevná hmota (stojaca, ležiaca) je nevyhnutným základom nielen pre zlepšenie druhovej rozmanitosti lesov, ale i pre

udržanie lesných pôd a pôdnych spoločenstiev vo funkčnom stave potrebnom pre rast zdravých stromov a celkovo lesnej vegetácie.

-používať účelový výber (prednostne stromov) ako jedinú formu hospodárskeho spôsobu :

- ťažbu dreva realizovať iba v mimohniezdnom období, ktoré pre konkrétne oblasti určí ŠOP SR
- v prípade poklesu zakmenenia vplyvom disturbancií bude kritériom pre prípadné realizovanie ťažby ponechanie minimálne 50% padnutých alebo polámaných stromov na prirodzený rozklad, za súčasnej podmienky písomného súhlasu ŠOP SR a akceptovania nimi určených prípadných ďalších obmedzujúcich podmienok; stromy ponechané na prirodzený rozklad budú označené a môžu byť evidované ako nespracovaná náhodná ťažba z dôvodu ochrany biotopov hlucháňa;
- vylúčiť používanie pesticídov;
- všetky uvedené požiadavky zabezpečujúce ochranu hlucháňov a ich biotopov zapracovať do PSOL a porasty s identifikovanými biotopmi hlucháňov prekategorizovať na lesy osobitného určenia.

Ohrozovanie, poškodzovaniu alebo zničeniu identifikovaných biotopov hlucháňa je nevyhnutné predchádzať, čo možno dosiahnuť iba pasívnym manažmentom bez obnovných a náhodných ťažieb v porastoch nad 80 rokov. V ostatných lokalitách s vekom porastov pod 80 rokov musí byť manažment podriadený biotopovým nárokom hlucháňov, pričom realizované hospodárske využívanie lesov nesmie viesť k narušeniu populácie hlucháňov a ich rozmnožovacích schopností.

Námietky a argumenty týkajúce sa zabezpečenia ochrany biotopov pred ich degradáciou hospodárskymi činnosťami, ktoré negatívne ovplyvňujú stav biotopov hlucháňa i mnohých ďalších lesných druhov sme uviedli v odvolaní a v stanoviskách zaslaných správne mu orgán od roku 2017. Nepovažujeme za potrebné ich opakovať, keďže všetky dokumenty s našimi vyjadreniami, námietkami a požiadavkami má správny orgán k dispozícii, vrátane platného Programu záchrany hlucháňa hôrneho a usmernení vydaných ministerstvom.“

4. Upravený návrh ŠOP SR, S-NP Slovenský raj zo dňa 14.6.2021

OU Gelnica zvolal dňa 20.5.2021 pracovné rokovanie, kde boli prejednané jednotlivé opatrenia na ochranu biotopu hlucháňa hôrneho na lokalite Skalisko. Na danej lokalite bola vykonaná terénna obhliadka, pri ktorej bol zistený aktuálny stav hlucháňieho biotopu. Bolo zistené, že od rozhodnutia č. OU-GL-OSZP-2019/000031 zo dňa 28.5.2019 bola na danej lokalite vykonaná ťažba, v rámci podmienok vydaného rozhodnutia, to je len v území s časovým obmedzením, ktorá tak ako bola vykonaná, mierne, vyberali sa jednotlivé stromy a bol tu ponechaný dostatok stojacich stromov, zachovala hlucháňie biotop. Na to, aby daná lokalita splňala podmienky na prostredie blízke hlucháňovi hôrnemu bolo od viacerých účastníkov navrhnuté aby v opatrení 3, tzv. časové obmedzenie ťažby, bola ťažba obmedzená na určitú mieru, do určitého zakmenenia, prípadne ponechanie určitej minimálnej zásoby drevín v poraste.

Súčasne prebieha proces tvorby a prerokovaní Programu starostlivosti o Chránené vtáčie územie Volovské vrchy SKCHVU 036 na roky 2021 – 2055. V rámci predrokovania s Lesmi Slovenskej republiky boli na tieto lokality navrhnuté mierne úpravy.

Ďalej v opatrení 1, pre tzv. bezzásah, SOP SR S-NP Slovenský raj navrhla jednotlivé opatrenia pre lesné porasty aj nelesné biotopy a to : ponechať ich na prirodzený vývoj, bez usmerňovania a zasahovania do prírodných procesov človekom, vylúčiť akékoľvek hospodárske opatrenia (umelá obnova lesa, pestovná činnosť – vyžínanie, plecí rub, ochrana proti zveri, ťažba - úmyselná a náhodná).

Po rokovaní 20.5.2021 medzi Lesmi SR š. p. a Štátnou ochranou prírody SR, S-NP Slovenský raj, ktoré zvolal OU Gelnica a predrokovania Programu starostlivosti o CHVU Volovské vrchy,

do ktorého patrí v celom svojom rozsahu aj lokalita Skalisko, navrhujeme tieto opatrenia na zachovanie biotopu hlucháňa hôrneho na lokalite Skalisko :

1. Lesom SR, š.p. OZ Košice , LS Stará Voda v k. ú. Henclová na parcelách č. 833, 838 a 839 v hraniciach JPRL 658, 666 (časť mapovej prílohy) 667a, b, 668 a, b, 698 c, d

a) zakázať akékoľvek lesohospodárske opatrenia (umelá obnova lesa, pestovná činnosť – vyžívanie, plecí rub, ochrana proti zveri, ťažba (úmyselná a náhodná) a taktiež sprístupňovanie porastov okrem nevyhnutnej údržby (zabezpečenie prejazdnosti a schopnosti lesných ciest vrátane orezu konárov a stromov zasahujúcich do telies ciest, čistenia a údržby odvodňovacích kanálov a priepustov a opravy nestabilných násypových alebo výkopových svahov) existujúcich účelových komunikácií s jej možným vykonaním po 31.7. bežného roka, resp. po dohode so ŠOP SR, S-NP Slovenský raj.

2. PS urbáriátu Henclová – Tichá Voda v k. ú- Henclová na parcele č. C-KN 838 a 840 v hraniciach JPRL 1413, 1414

a) zakázať akékoľvek lesohospodárske opatrenia – vyžívanie, plecí rub, ochrana proti zveri, ťažba úmyselná a náhodná) a taktiež sprístupňovanie porastov okrem nevyhnutnej údržby (zabezpečenie prejazdnosti a schodnosti lesných ciest vrátane orezu konárov a stromov zasahujúcich do telies ciest, čistenia a údržby odvodňovacích kanálov a priepustov a opravy nestabilných násypových alebo výkopových svahov) existujúcich účelových komunikácií s jej možným vykonaním do 31.7. bežného roka, resp. po dohode so ŠOP SR, S-NP Slovenský raj

3. Lesom SR, š.p. OZ Košice , LS Stará Voda v k. ú. Švedlár na parcele č. C-KN 5445/1 v hranici JPRL 641 a v k. ú. Henclová na parcelách č. C-KN 831, 833, 838 v hraniciach JPRL 651, 666 (časť podľa mapovej prílohy) 695, 696a, 697 a, b, 698 a,b

a) celoročne zakázať vykonávať obnovnú ťažbu

b) od 1. marca do 15.6. bežného kalendárneho roka zakázať vykonávať náhodnú ťažbu

c) náhodnú ťažbu vykonávať tak aby po nej zrealizované zakmenenie v každom lesnom poraste nekleslo pod polovicu plného zakmenenia v poraste ponechávať prednostne staršie a hrubšie stromy, prípadne sutinové stromy

d) od 1.marca do 31. júla zakázať vykonávať prerezávku, prebierky, vyžívanie, ochranu kultúr proti zveri a odstraňovať kroviny

e) celoročne zakázať aplikáciu chemických látok, s výnimkou prípravku Pellacol a Cervacol

f) sprístupňovanie porastov novými približovacími cestami a jarné zalesňovanie je možné vykonávať výlučne po dohode so ŠOP SR, S-NP Slovenský raj, údržbu existujúcich účelových komunikácií vykonávať po 31. 7. bežného roka, resp. po dohode so ŠOP SR, S-NP Slovenský raj

4. Lesom SR, OZ Košice ako obhospodarovateľovi poľovného revíru Stará Voda, režijného revíru Lesov SR, OZ Košice v k. ú. Švedlár na parcele č. C-KN 5445/1 v hranici JPRL 641 a v k. ú. Henclová na parcelách č. C-KN 831, 833, 838, 839 v hraniciach JPRL 651, 658, 666, 667, 668, 695, 696, 697, 698, 1413 a 1414 zakázať zriaďovať poľovnícke zariadenia a vnaďská za účelom prikrmovania zveri jadrovým krmivom a to v okruhu 1000 m od hranice vymedzeného územia

Z dôvodu ochrany hlucháňa hôrneho v tejto lokalite navrhujeme aby Okresný úrad v Gelnici vydal rozhodnutie, v ktorom by taktiež zakázal zber lesných plodov, aby nedochádzalo k vyrušovaniu hlucháň hôrneho, hlavne počas výchovy jeho mláďat t.j. v období od 1.5. do 15.11. bežného roka.

5.Odborné stanovisko Okresného úradu Košice, odboru starostlivosti o životné prostredie č. OU-KE-OSZPI-2021/018883-005 zo dňa 27.8.2021, v ktorom sa konštatuje, že činnosť súvisiaca s uloženými opatreniami na zabezpečenie ochrany biotopu tetra hlučáňa v lokalite Skalisko nemusí byť predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie, keďže táto činnosť nebude mať významne negatívny vplyv na CHVÚ Volovské vrchy.

Tunajší úrad má zato, že pokiaľ ide o činnosť odborne posúdenú a akceptovanú s predpísaným režimom, ktorý navrhla odborná organizácia ŠOP SR, S-NP Slovenský raj, nie je možné považovať za úmyselne škodlivú na predmet ochrany a s ohľadom na dosiahnutie krátkodobých cieľov, vytyčených schváleným programom záchrany tetra hlučáňa.

Posudzovanie návrhu v konaní vychádzalo z princípu prevencie a predbežnej opatrnosti, zohľadňovalo požiadavky schválených koncepčných dokumentov, skutkový stav v území i skutočnosť, že ukladané opatrenia majú platiť pre prechodné obdobie cca 2 roky do doby schválenia nového plánu starostlivosti o les. Do tejto doby je zachovanie a dosiahnutie priaznivého stavu biotopu chráneného živočicha potrebné zabezpečiť prostredníctvom osobitného režimu, zakotveného v tomto rozhodnutí s cieľom eliminácie priamych a nepriamych dôsledkov v riešenom území.

V uskutočnenom konaní bolo potrebné hľadať kompromisné riešenia s ohľadom na viaceré aspekty, ktoré do zákazového režimu vstupujú. Závery z opakovaných prejednaní časového a územného vymedzenia ukladaných opatrení (medzi navrhovateľom ŠOP SR a obhospodarovateľmi lesa) boli zhrnuté v zázname o priebehu vedeného konania ako podklad pre vydanie rozhodnutia v predmetnej veci. Ten bol vyhotovený dňa 23.9.2021 a bol zaslaný účastníkom konania s možnosťou zaujatia stanoviska v predpísanej lehote.

K podkladom pre vydanie rozhodnutia sa listom, doručeným dňa 2.5.2019 vyjadrilo Lesoochranárskeho zoskupenia VLK, Tulčík 310 zo dňa 4.10.2021, v ktorom sa konštatuje, že námietky a požiadavky, ktoré boli uvedené v stanovisku zo dňa 13.6.2021 zostávajú v platnosti bezo zmeny. Združenie domových samospráv, Marcel Slávik, Rovniankova 14, P.O.BOX 218, 851 02 Bratislava formou elektronického podania zo dňa 20.10.2021 uviedol, že rozsudok súdu č. 7S/111/2019-118 zo dňa 22.júla 2020, ktorý v konaní požadoval od tunajšieho úradu, je podkladom rozhodnutia, ktorý si musí v rámci dokazovania zabezpečiť aj tunajší úrad, právne názory krajského súdu sú pre úrad záväzné a musí sa nimi riadiť. Rozhodnutie súdu je zverejnené na slov-lex.sk: <https://www.slov-lex.sk/vseovecne-sudy-sr/-/ECLI-SK-KSKE-2020-7019200854> 1 a úrad musí tieto podklady zahrnúť medzi podklady rozhodnutia. V stanovisku tiež konštatoval, že je nutné zabezpečiť ochranu hlučáňa, táto povinnosť vyplýva z európskej legislatívy a žiada úrad aby túto legislatívu pri rozhodovaní aplikoval a v odôvodnení uviedol ako ju aplikuje.

K uvedenému je potrebné uviesť, že tunajší úrad tieto požiadavky akceptoval a medzi podklady rozhodnutia bol rozsudok krajského súdu zaradený a viazanosť právneho názoru súdu v novom konaní je správneho orgánu dobre známa, čo bolo jasne znateľné zo zápisnice o priebehu správneho konania. Lokalita „Skalisko“ patrí do chráneného vtáčieho územia Volovské Vrchy ako územia NATURA 2000 a nutnosťou zabezpečenia adekvátnej a žiadúcej ochrany aj z hľadiska európskej legislatívy t. j. smernice o vtákoch a smernice o biotopoch.

Lesy SR, š. p. OZ Košice, Moyzesova 18, Košice ako legitímny obhospodarovateľ lesa v dotknutom území k podkladom rozhodnutia zaujal stanovisko listom zo dňa 4.10.2021, č. 24418/2018/2292/27500/2021, v ktorom uviedol nasledovné :

K stanovisku LOZ VLK zo dňa 13.6.2021 uvádzame, že toto združenie podľa nás nie je právne spôsobilé vydávať odborné stanoviská, nakoľko nie je odbornou organizáciou ŠOP SR a nemajú podľa nás relevantné podkladové materiály, na základe ktorých by mohli určovať podmienky pre vydanie rozhodnutia. K upravenému návrhu ŠOP SR, S-NP Slovenský raj zo dňa 14.6.2021 uvádzame:

1. V bode 3 písm. c) podľa tohto bodu navrhujeme okrem podmienky polovičného zakmenenia aj možnosť ťažby hlúčikovým spôsobom, kde je predpoklad lepšieho výškového a vekového diferencovania porastu a tým vznik vhodných podmienok pre prežitie tetrova hlucháňa, Zároveň by sa spracovaním náhodnej ťažby týmto hlúčikovým spôsobom podporilo existujúce prirodzené zmladenie. Tak ako je to navrhované teraz, sa žiadnym spôsobom nezlepšujú podmienky pre prežitie tetrova hlucháňa, nakoľko po spracovaní náhodnej ťažby do polovice plného zakmenenia vznikne na porastovej ploche bezzásah a následne ak dôjde k ďalšiemu vysychaniu, resp. vyvráteniu stromov vetrom, dôjde k degradácii biotopu tetrova hlucháňa a predmet ochrany bude ohrozený ak celkom nezanikne.

2. V bode 4 nesúhlasíme s podmienkou zákazu zriaďovania poľovníckych zariadení a vŕadísk v okruhu 1000m od hranice vymedzeného územia. Túto vzdialenosť navrhujeme znížiť na 500 m. Ďalej žiadame ŠOP SR o presné grafické vymedzenie územia so zákazom prikrmovania. Nevidíme v tom žiadny zmysel. Aby bolo obmedzené hospodárenie na tak veľkom území.

V priebehu správneho konania v predmetnej veci došlo k organizačnej zmene u Lesov SR, š.p., preto všade, kde sú citácie stanovísk účastníkov konania vzťahujúce sa na OZ Košice je potrebné ich vzťahovať voči LESY SR š. p. OZ Východ so sídlom v Rožňave, ul. Jovická 2, 048 01 Rožňava.

Pre spoľahlivé posúdenie veci v novom konaní je potrebné uviesť, že dôvodom začatia konania bola práve skutočnosť, že lokalita „Skalisko“ patrí do chráneného vtáčieho územia Volovské Vrchy, ktoré bolo vyhlásené Vyhl. MŽP SR zo dňa 16.4.2010 s účinnosťou od 15.5.2010 za účelom zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov a s ohľadom na skutočnosť, že ide o jednu z lokalít s výskytom tetrova hlucháňa.

Vyššie uvedená vyhláška považuje lesohospodársku činnosť za takú, ktorá môže mať negatívny vplyv na predmet ochrany, pričom rozsah týchto činností bližšie nešpecifikuje a taxatívne nevymenúva. Ich posúdenie a možný vplyv predmet ochrany ponecháva na zvážení príslušného orgánu ochrany prírody a krajiny. Takéto posúdenie vychádza vždy z aktuálneho stavu lesa v čase vydávania rozhodnutia a opiera sa o stanovisko odbornej organizácie, zabezpečujúcej ochranu prírody a krajiny v predmetnom území. V tomto prípade bolo v roku 2017 vydané upozornenie, ktoré zakladalo povinnosť pre obhospodarovateľov lesa činnosti, ktoré by mohli viesť k ohrozeniu existencie chráneného živočícha obmedziť, resp. nevykonávať. Územné a časové obmedzenia mali zabezpečiť priaznivý stav biotopu s tým, že prípadné nerešpektovanie bude mať za následky represívne opatrenia. Napriek skutočnosti, že o porušovaní režimu v rozsahu upozornenia tunajší úrad nemal vedomosť, z princípu preventívnej opatrnosti S-NP Slovenský raj podal návrh na vydanie rozhodnutia s návrhom rozsahu, časové vymedzenie a opisom činností podliehajúcich špeciálnemu manažmentu v riešenom území. Tento návrh neprekračoval rámec vydaného rozhodnutia, primerane zmierňoval prísnosť režimu lesohospodárskych činností v dotknutom území a to aj s odkazom na schválený program záchrany tetrova hlucháňa ako koncepčný dokument, ktorý o. i. označuje populáciu tetrova hlucháňa vo Volovských vrchoch za okrajovú populáciu, ktorý považuje za škodlivé veľkoplošné intenzívne hospodárenie v lese ale uprednostňuje aktívny manažment pred bez zásahovým režimom a ktorý vymenúvava a zohľadňuje aj ďalšie činnosti, ktoré majú negatívny vplyv na predmet ochrany.

Ustanovenie §-u 4 zákona OPaK je nástrojom prevencie a predbežnej opatrnosti, ktorý má orgán ochrany prírody a krajiny na základe zákona k dispozícii na to, aby čo najúčinnnejším spôsobom zabezpečil cieľ zákona. Problematika ochrany tetrova hlucháňa sa týka viacerých lokalít v okrese Gelnica a ku každej z nich bolo potrebné individuálne posúdenie a posúdenie vo vzájomných súvislostiach. V prípade lokality „Skalisko“ malo a má rozdelenie na pasívny a aktívny manažment s časovými obmedzeniami racionálny základ. Pri rozhodovaní vo veci samotnej bol zohľadnený najmä titul ochrany tetrova hlucháňa vyplývajúci z medzinárodnej aj

národnej legislatívy a jeho ekologické nároky na prežitie a rozmnožovanie, režim hospodárenia v lese, zahrnutý v PSL pre roky 2012 – 2022 a v neposlednom rade podmienky všeobecného využívania lesa a primeranosť zaťaženia subjektu hospodáriaceho v dotknutom území pri dodržiavaní podmienok zákazu a obmedzení, zakotvených v rozhodnutí v predmetnej veci. Posudzovanie predloženého návrhu vychádzalo z požiadaviek schválených koncepčných dokumentov s tým, že opatrenia majú platiť pre prechodné obdobie cca 2 roky do doby schválenia nového plánu starostlivosti o les, kedy bude vedené konanie o prekategORIZOVANIE lesa na les osobitného určenia z titulu ochrany prírody a krajiny. Do tejto doby je zachovanie a dosiahnutie priaznivého stavu biotopu chráneného živočícha potrebné zabezpečiť prostredníctvom režimu, navrhnutého odbornou organizáciou ŠOP SR a zakotveného v tomto rozhodnutí. Správny orgán posúdil nový návrh ŠOP SR zo dňa 21.12.2021, aktualizovaný návrhom zo dňa 14.6.2021, posúdil námietky účastníkov konania, vzal do úvahy právny názor Krajského súdu, zakotvený v rozsudku č. č. 7S/111/2019-118 zo dňa 22.júla 2020 a vytvoril si úsudok, že obmedzenie činnosti obhospodarovateľov lesa, uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia bude pre ochranu biotopu tetrova hlucháňa v lokalite „Skalisko“ primerané. V uskutočnenom konaní si zadovážil odborné stanovisko Okresného úradu v sídle kraja, vydané podľa §-u 28 zákona OPaK č. OU-KE-OSZPI/018883-005 zo dňa 27.8.2021, v ktorom sa konštatuje, že posudzovaná činnosť nebude mať významný nepriaznivý vplyv na predmety ochrany CHVÚ Volovské vrchy a z toho dôvodu nemusí byť predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa ust. §-u 18 písm. a) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Námietky účastníkov konania, ktoré boli uplatnené v konaní a ktoré sa týkali obmedzenia lesohospodárskej činnosti, zákazu zberu lesných plodov, používania chemických prípravkov na ochranu lesa a otázok obmedzenia predátorstva prikrmovaním a vnađením boli v rozhodnutí zohľadnené a premietli sa do podmienok rozhodnutia. Námietka, týkajúca sa zákazu zriaďovania poľovníckych zariadení a spôsobov vnađenía v dosahu biotopu tetrova hlucháňa, táto bola prerokovaná s odbornou organizáciou ŠOP SR s tým záverom, že pre zabezpečenie ochrany tetrova hlucháňa je stanovený okruh 1000 m od hranice biotopu považovaný za nevyhnutný a pritom ne je v rozpore s veterinárnymi opatreniami, nakoľko toto opatrenie nevyklučuje vnađenje na celom území poľovného revíru. Týmto opatrením nemá PZ zakázané vnaďiť v celom revíri, ale len v jeho malej časti. Návrh Lesov SR š. p. OZ Košice vykonávania ťažby tak, aby v každom lesnom poraste nekleslo pod polovicu plného zakmenenia ako aj vykonávanie ťažby aj hlúčikovým spôsobom správny orgán prejednal s odbornou organizáciou ŠOP SR s tým, že návrh prijal ako prospešný pre stav biotopu tetrova hlucháňa.

Požiadavka na zabezpečovanie monitoringu predmetného územia bola považovaná za opodstatnenú. Monitoring bude naďalej zabezpečovať odborná organizácia resp. iná oprávnená osoba. Výsledky monitoringu budú správnym orgánom akceptované pri rozhodovaní za predpokladu dodržania ust. §-u 56 ods. 3 zákona OPaK.

Správny poplatok podľa zákona NR SR č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov sa neurčuje.

Toto rozhodnutie sa okrem písomného doručenia účastníkom konania doručuje aj verejnou vyhláškou v obciach dotknutých rozhodnutím a zverejnením na webovej stránke <http://www.minzp.sk/admin/index.jsp> pod odkazom OÚ-GL-OSZP-2022/000119. Zároveň sa rozhodnutie doručuje aj lesnému hospodárovi na JPRL 1413 a 1414 (Ing. Vladimír Krak), ktorý je lesným správnym orgánom evidovaný pre dielce 1413 a 1414 a ktorý riadi a zodpovedá za odbornú starostlivosť o lesné dielce a zároveň je spoluvlastníkom pozemku.

Odkladný účinok rozhodnutia bol vylúčený z dôvodu naliehavého záujmu, ktorý spočíva v skutočnosti, že v čase vydania rozhodnutia je obdobie hniezdienia tetrova hlucháňa a mohli by byť činnosťami uvádzanými v rozhodnutí nepriaznivo ovplyvnené jeho rozmnožovacie schopnosti.

Na základe uvedených skutočností rozhodol Okresný úrad Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu možno podľa §-u 53 a 54 správneho poriadku podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný úrad Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie, ul. Hlavná č. 1, 056 01 Gelnica

Toto rozhodnutie nie je preskúmateľné súdom podľa zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, pokiaľ nebol vyčerpaný riadny opravný prostriedok.

V súlade s ust. §-u 55 ods. 2 správneho poriadku sa vylučuje odkladný účinok odvolania.

Doručuje sa

1. Obec Švedlár, zastúpená starostom obce, 053 34 Švedlár
2. Obec Henclová, zastúpená starostkou obce
3. Lesy SR š. p. Banská Bystrica, Námestie SNP 8, 975 66 Banská Bystrica
4. Lesy SR š.p. Banská Bystrica, OZ Východ, Jovická č. 2, 048 01 Rožňava
5. Lesy SR š.p. Banská Bystrica, OZ Východ, Jovická 2, Rožňava, Lesná správa Stará Voda
6. Lesy SR š.p. Banská Bystrica, OZ Východ (pre poľovný revír Stará Voda)
7. PS Urbariátu, Henclová – Tichá Voda, p. 053 33 Nálepko
8. Lesoochranárske zoskupenie VLK, Tulčák 10, 082 13 Tulčák
9. Okresný úrad Spišská Nová Ves, odbor pozemkový a lesný, Štefánikovo nám. 5, 052 01 Spišská Nová Ves
10. ŠOP SR, S-NP Slovenský raj, Štefánikovo nám. 9, Sp. Nová Ves
11. Ing. Vladimír Krak, Rajecká 22, 052 01 Spišská Nová Ves (lesný hospodár)
12. Združenie domových samospráv, Marcel Slávik, Rovniankova 14, P.O.BOX 218, 851 02 Bratislava (adresa pre písomný styk : Združenie domových samospráv, P.O.BOX 218, 850 00 Bratislava-Petržalka)
13. OZ Slovenská ornitologická spoločnosť/BirdLife Slovensko, Mgr. Miroslav Demko, Zelinárska 4, 821 08 Bratislava
14. NUFIA, Bankov, č. 4089,P.O.BOX N-24, Košice

Na vedomie (po nadobudnutí právoplatnosti)

1. SIŽP-IŽP Košice, Rumanová 14, 040 53 Košice
2. Okresný úrad Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie



Ing. Milan Turzák
vedúci odboru

Týmto žiadame dotknutú Obec Švedlár a Obec Henclová o zverejnenie tohto rozhodnutia podľa §-u 26 ods. 2 správneho poriadku spôsobom v mieste obvyklým po dobu 15 dní vyvesením na úradnej tabuli.

Vyvesené dňa : podpis, pečiatka

Zvesené dňa : podpis, pečiatka